

Utlåtande 2015:98 RV (Dnr 137-909/2015)

**Revidering av taxa för miljö- och
hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt
miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om
skydd mot internationella hot mot människors hälsa
och strålskyddslagstiftningen, att gälla från den 1
januari 2016**

Förslag från miljö- och hälsoskyddsnämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen, i enlighet med miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag, enligt bilaga 1-7 till utlåtandet, fastställs att gälla från och med den 1 januari 2016.

Föredragande borgarrådet Katarina Luhr anför följande.

Ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har den 19 maj 2015 beslutat om förslag till revidering av taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen. Taxan föreslås gälla från den 1 januari 2016.

Förslaget innebär en justering av taxan för att upprätthålla en taxenivå som motsvarar lagstiftningens krav på självkostnadsfinansiering. Den föreslagna taxan utgår från en kalkyl för timtaxan som har justerats med hänsyn till en bedömning av nämndens faktiska kostnadsutveckling, där främst kostnaderna för löner och IT ökar.

Timtaxan för miljöbalkstillsynen föreslås höjas med 2,9 procent till 1 080 kronor per timme och timtaxan för livsmedelskontrollen föreslås höjas med 2,4 procent till 1 280 kronor per timme.

Nämnden förslår också vissa redaktionella ändringar.

Beredning

Ärendet har initierats av miljö- och hälsoskyddsnämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret finner att taxeförslaget är motiverat och att det är förenligt med lagstiftningens intentioner om självkostnadsprincipen.

Mina synpunkter

Ärendet innebär en revidering och justering av timtaxan för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet i syfte att upprätthålla en taxenivå som motsvarar lagstiftningens intentioner om självkostnadsprincipen.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens självfinansieringsgrad för tillsynsverksamheten enligt miljöbalken och livsmedelslagen har gått från 40 respektive 47 procent år 2006 till 68 respektive 84 procent som prognostiseras för år 2015. Det innebär, i enlighet med lagens intentioner, att verksamhetens skattefinansieringsgrad har minskat kraftigt.

Den föreslagna timtaxehöjningen beror enbart på kostnadsökningar, främst pga. löneökningar som bedöms ligga på 2,0 procent för år 2015 och 2,2 procent för år 2016, samt på ökade kostnader för IT. IT-kostnader får en allt större betydelse för förvaltningens kostnadsstruktur bl.a. genom utvecklingen av flera e-tjänster. Dessa har dock medfört en bättre service till medborgarna och en ökad efterfrågan på miljöförvaltningens tjänster. De senaste två åren har löneökningen legat på ca 2,6 procent. Trots de generella löneökningarna har tillsynspersonalens relativa löner sjunkit i förhållande till löneökningarna för tillsynspersonalen i grannkommunerna.

Jag finner likt stadsledningskontoret att förslaget är motiverat och i linje med lagstiftningens intentioner om självkostnadsprincipen och föreslår därför

att kommunfullmäktige fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens taxor enligt nämndens förslag.

Bilagor

1. Taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken 2016
2. Taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken 2016, bilaga 1A-1C
3. Taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt livsmedels- och foderlagstiftningen 2016
4. Taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt strålskyddslagen 2016
5. Taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa 2016
6. Timtaxa och underlag för beräkning av taxa enligt miljöbalken 2016
7. Timtaxa och underlag för beräkning av taxa enligt livsmedels- och foderlagstiftningen 2016

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen, i enlighet med miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag, enligt bilaga 1-7 till utlåtandet, fastställs att gälla från och med den 1 januari 2016.

Stockholm den 23 september 2015

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Katarina Luhr

Ulrika Gunnarsson

Remissammanställning

Ärendet

Ärendet rör förslag till förändring av taxa för miljöbalkstillsyn, livsmedelskontroll, tillsyn enligt strålskyddslagen och tillsyn enligt lagen om internationella hot mot människors hälsa som föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

Förslaget innebär en justering av taxan för att upprätthålla en taxenivå som motsvarar lagstiftningens krav på självkostnadsfinansiering. Den föreslagna taxan utgår från en kalkyl för timtaxan som justerats med hänsyn till en bedömning av nämndens faktiska kostnadsutveckling, där främst kostnaderna för löner och IT ökar.

Taxa enligt miljöbalken

Timtaxan för miljöbalkstillsynen föreslås öka från 1 050 kronor till 1 080 kronor. Det innebär en höjning med 2,9 procent. Den föreslagna timtaxehöjningen beror på kostnadsökningar, främst för löner och IT. Underlag för beräkningen framgår av bilaga 6 till utlåtandet.

Timtaxan gäller även för nämndens tillsynsverksamhet enligt lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa respektive enligt strålskyddslagen.

Taxa enligt livsmedels- och foderlagstiftningen

Timtaxan för livsmedelskontrollen föreslås öka från 1 250 kronor till 1 280 kronor. Det innebär en höjning med 2,4 procent. Den föreslagna timtaxehöjningen beror på kostnadsökningar, främst ökning av löner och IT-kostnader. Underlag för beräkningen framgår av bilaga 7 till utlåtandet. Taxan beräknas enligt grunder för riskklassificering enligt föreskrifter från Livsmedelsverket. Till skillnad mot från vad som gäller för taxan inom miljöbalkens område ingår inte restid i den beräknade årliga kontrolltiden. Restiden vid kontrollbesöken debiteras således inte, utan finansieras genom den högre timtaxan.

Ekonomiska konsekvenser

De ökade intäkterna, som beräknas till cirka 1,6 miljoner kronor, krävs enligt nämnden för att bibehålla täckningen av nämndens kostnader för existerande debiterbar tillsynsverksamhet. Detta är enligt nämnden en nettoökning efter samtliga vidtagna effektiviseringar.

Efter taxehöjningen bedöms tillsynsverksamheten för miljöbalken ha självkostnadstäckning om cirka 68 procent och om cirka 84 procent för livsmedelskontrollen, vilket är samma nivå som prognostiseras för år 2015.

Att cirka 32 procent av tillsynsverksamheten enligt miljöbalken kommer att vara skattefinansierad förklaras av att all tillsyn inte får debiteras, exempelvis obefogade klagomål, överprövningar och yttranden rörande miljötillstånd.

Övriga ändringar

De föreslagna taxorna har karaktären av en löpande anpassning till lagstiftning och befintliga principer för taxesättningen. Därför innehåller förslaget även förändringar i taxornas lydelse.

I taxan enligt miljöbalken, bilaga 2 till utlåtandet (bilagorna 1B och 1C), föreslås lägre taxa för ett antal avgiftsgrupper; installation av torra toalettlösningar (kod M1:6), anläggning för produktion av gummi – och plastvaror (kod 25.50), anläggning för metallbearbetning (kod 34:80:1), anläggning för mellanlagring av farligt avfall (kod 90.40), anläggning för sortering av avfall (kod 90.70). De minskade avgifterna är en anpassning till att tillsynstiden har minskat.

Tre nya avgiftskoder föreslås tillkomma; anläggning för tillverkning av kemiska produkter (kod 24.90), anläggning för mellanlagring av farligt avfall (kod 90.45) och mindre tvätterier (kod S9310:1).

I taxan för livsmedelskontroll föreslås att 13 § ändras på så sätt att tiden för när avgiftsskyldighet upphör kopplas till skyldigheten att anmäla detta till nämnden istället för till den tid då verksamheten upphört.

Verksamhetsutövaren får härmed ett ekonomiskt incitament att underrätta nämnden så snart verksamheten upphör. 18 § gällande verkställighet föreslås tas bort.

I övrigt föreslås mindre redaktionella förändringar.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 maj 2015 enligt följande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att kommunfullmäktige fastställer förslaget till taxor för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen, enligt bilagor till förvaltningens tjänsteutlåtande, att gälla från och med den 1 januari 2016.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 4 maj 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

I detta ärende föreslås ny taxa för miljöbalkstillsyn, livsmedelskontroll, tillsyn enligt strålskyddslagen (1988:220) och tillsyn enligt lagen (2006:1570) om internationella hot mot människors hälsa. De nya taxorna föreslås träda ikraft den 1 januari 2016.

Timtaxan för miljöbalkstillsynen för år 2016 föreslås öka från 1050 kr/tim till 1080 kr/tim vilket innebär en höjning med 2,9 procent. Den föreslagna timtaxehöjningen beror enbart på kostnadsökningar, främst för löner och IT. I övrigt föreslås att rubriker läggs till och en mindre redaktionell ändring i 5 §. I bilaga 1:A (ansökningsavgifter m.m.) och 1:B (fasta årliga tillsynsavgifter) föreslås justering av tiden gällande kod M1:6 (installation av torra toalettlösningar), kod 25.50 (anläggning för produktion av gummi- och plastvaror), kod 34:80:1 (anläggning för metallbearbetning), kod 90.40 (anläggning för mellanlagring av farligt avfall) och kod 90.70 (anläggning för sortering av avfall). Justeringar av tillsynstiden görs för att debiteringen bättre ska motsvara den faktiska tillsynstiden. Det föreslås även tillägg av tre nya avgiftskoder; kod 24.90 (anläggning för tillverkning av kemiska produkter), kod 90.45 (gällande mellanlagring av farligt avfall) och kod S9310:1 (mindre tvätterier).

Timtaxan för livsmedelskontrollen för år 2016 föreslås höjas från 1250 kr/tim till 1280 kr/tim, vilket innebär en höjning med 2,4 procent. Den föreslagna timtaxehöjningen beror enbart på kostnadsökningar, främst ökning av löne-, analys- och IT-kostnader. I taxetexten för livsmedelstaxan föreslås att 13 § ändras på så sätt att tiden för när avgiftsskyldigheten upphör kopplas till skyldigheten att anmäla detta till nämnden istället för till den tid då verksamheten upphört. 20 § gällande verkställighet föreslås tas bort. I övrigt föreslås mindre redaktionella förändringar.

Tillsynen är idag till största delen avgiftsfinansierad. Efter taxehöjningen bedöms självkostnadstäckningen vara ca 68 procent för tillsynsverksamheten enligt miljöbalken och 84 procent för livsmedelskontrollen. Att ca 30 procent av miljöbalkstillsynen kommer att vara skattefinansierad förklaras av att all tillsyn inte får debiteras, exempelvis obefogade klagomål, överprövningar och yttranden rörande miljötillstånd.

De ökade intäkterna, som beräknas till cirka 1,6 mkr krävs för att bibehålla täckningen av förvaltningens kostnader för existerande debiterbar tillsynsverksamhet. Detta är en nettoökning efter samtliga vidtagna effektiviseringar.

I taxorna för nämndens tillsynsverksamhet enligt lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa respektive enligt strålskyddslagen föreslås en mindre språklig ändring i 1 § och tillägg av en ny paragraf innehållande en överklagande-hänvisning. Gällande timtaxa för dessa båda taxor är densamma som för miljöbalkstaxan.

Bakgrund

Taxa enligt miljöbalken

Den befintliga taxan för verksamhet enligt miljöbalken togs fram efter det att miljöbalken infördes år 1999 och taxan trädde i kraft den 1 februari 2001. Den beräknades efter SKL:s (Sveriges Kommuner och Landsting) dåvarande riktlinjer. Därefter har det gjorts flera revideringar av taxan. Omfattningen av revideringarna har varierat över åren. Beloppsjustering av timtaxan har gjorts återkommande för att kompensera för den allmänna kostnadsökningen, särskilt avseende löner.

Revideringar har gjorts av de olika tillsynsområden som har fasta årliga avgifter på grund av att timantalet för den årliga avgiften måste anpassas efter tillsynsbehovet. Vidare har vissa typer av verksamheter upphört medan andra har tillkommit vilket innebär att bilagan för de fasta årliga avgifterna behöver revideras. Det har även gjorts ett flertal förändringar av taxelydelsen, bl.a. i syfte att förtydliga bestämmelserna och uppdatera dem efter gällande lagstiftning.

Den senaste beloppsjusteringen av timtaxan gjordes år 2014 och avser taxan för år 2015. Då gjordes även revideringar av taxebestämmelserna och ändringar i bilaga 1:A och 1:B. Miljöbalkstillsynens timtaxa för 2015 är 1050 kr och föreslås öka till 1080 kr.

Taxa enligt livsmedels- och foderlagstiftningen

För livsmedelskontrollen infördes en ny timtaxa om 800 kr/tim den 1 januari 2007 för verksamhet enligt livsmedels- och foderlagstiftningen i enlighet med de EG-förordningar som utgör grunden i den europeiska livsmedelslagstiftningen. Därefter gjordes en gemensam översyn av taxan för livsmedels- och foderlagstiftningen respektive miljöbalken under år 2007 och år 2008 varvid taxenivån för taxan enligt livsmedels- och foderlagstiftningen kom att justeras till 1 050 kr/timme fr.o.m. den 1 jan 2009 för att bättre motsvara självkostnaden. Taxan kom därmed att ligga på en annan, högre, nivå än miljöbalkstaxan. Det har sin grund i att livsmedelslagstiftningen inte tillåter att restiden utgör en avgiftsgrundande post och specificeras på fakturan. Däremot tillåter lagstiftningen att den timtaxa som är grunden för den avgift som påförs verksamhetsutövarna inkluderar kostnaden för inspektörernas restid. Livsmedelskontrollens timtaxa för 2015 är 1250 kr och föreslås öka till 1280 kr.

Revidering av taxorna

Grundläggande principer för arbetet med taxeändringarna

De nu föreslagna förändringarna av taxorna har karaktären av en löpande anpassning till lagstiftning och den befintliga principen för taxesättningen är att varje verksamhet ska betala tillsynsavgifter som motsvarar den faktiska tidsåtgången. Förvaltningens inriktning är att behålla en hög självkostnadstäckning. Samtidigt med detta drivs på förvaltningen ett kontinuerligt effektiviseringsarbete av de egna administrativa

rutinerna och av tillsynsarbetet generellt. Resultatet av effektiviseringarna kommer verksamhetsutövarna till del direkt genom lägre avgifter i form av färre antal tillsynstimmor.

En grundläggande princip är också att verksamhetsutövarna över tid skall få tillsyn som motsvarar de fasta avgifterna. Det gäller såväl miljöbalkstillsynen som tillsyn enligt livsmedels- och foderlagstiftningen.

Full avgiftsfinansiering av tillsynen är en grundläggande princip enligt miljöbalken och EU-rätten. Denna princip bygger på att det är förorenaren som ska betala (polluter pays principle). Utgångspunkten är att avgifterna ska täcka en myndighets kostnader för verksamhet enligt miljöbalken, främst prövningen och tillsynen. Regeringen har i en skrivelse till Riksdagen den 17 december 2009 (2009/10:79) bekräftat att miljöbalkens grundläggande princip ligger fast och därvid uttalat att. ”Tillsynsavgifter bör ha full kostnadstäckning som ekonomiskt mål. Vilka kostnader som bör ingå i kostnadsunderlaget skiljer sig mellan olika tillsynsområden, men de bör ha uppkommit genom tillsynsverksamheten. Till detta hör de administrativa kostnader som kan hänföras till tillsynsverksamheten.”

Taxa enligt miljöbalken

Förvaltningen föreslår vissa förändringar av taxebestämmelserna och en höjning från 1 050 kr/tim till 1080 kr/tim av timtaxan vilket innebär en höjning på 2,9 procent. Därtill föreslås justeringar av till miljöbalkstaxan tillhörande bilaga 1:A och 1:B. För bilaga 1:A som handlar om anmälnings-, ansöknings- och prövningsavgifter av olika verksamheter är det fråga om en sänkning av tiden från tre till två timmar i avgiftskod M1:6, gällande installation av torra toalettlösningar, och en språklig ändring i avgiftskod M2, gällande värmepumpsanläggningar. I bilaga 1:B, som innehåller avgiftskoder för miljöfarliga verksamheter och fast årlig tillsynstid för dessa, föreslås tillägg av tre nya avgiftskoder med anledning av att sådana anläggningar kan komma att bli föremål för tillsyn av förvaltningen framöver. Kod 24.90 gäller anläggning för tillverkning av kemiska produkter, kod 90.45 gäller mellanlagring av farlig avfall och kod S9310:1 gäller mindre tvätterier. Vidare föreslås ändring av tillsynstiden gällande kod 25.50, anläggning för produktion av gummi- och plastvaror, kod 34:80:1, anläggning för metallbearbetning, kod 90.40, anläggning för mellanlagring av farligt avfall och kod 90.70, anläggning för sortering av avfall. Justeringar av tillsynstiden görs för att debiteringen bättre ska motsvara den faktiska tillsynstiden. I övrigt förslås några mindre redaktionella ändringar

För samtliga verksamheter, dvs. såväl de som betalar årsavgift som de som debiteras timavgift, pågår kontinuerligt arbete med att utveckla arbetssätten i tillsynen, bl.a. med syftet att hålla nere kostnaderna för företagen.

Förvaltningen har i likhet med tidigare år valt att föreslå nämnden att bygga vidare på den nu gällande taxan och inte gå över till den av SKL framtagna rekommendationen om riskbaserad taxa. Den senare syftar till att använda fasta taxor och inplacera alla verksamheter i en avgiftsklass baserad på den beräknade standardtiden för tillsyn av olika verksamheter utifrån risk och erfarenhet av verksamheten.

Förvaltningens förslag och den nuvarande taxan bygger på den faktiska tidsåtgången för tillsyn av verk-samheterna i Stockholms kommun och ger en mer tillförlitlig prognos om den faktiska tidsåtgången. I praktiken är även nämndens taxa riskbaserad, men metoden för avgiftsuttaget är annorlunda än för SKL:s metod. I en tidigare taxeöversyn har utfallet av de olika metoderna jämförts och det konstaterades då att förvaltningens modell genererade högre avgifter än SKL:s för de riktigt stora verksamheterna men lägre för de mindre företagen, t.ex. biltvättar och kemtvättar. Förvaltningen har strävat efter att hålla de fasta avgifterna låga och använder istället timdebitering i efterhand, vilket ger den mest exakta debiteringen av den verkliga tidsåtgången.

Liksom föregående år har beräkningen av taxan kvalitetssäkrats genom en kontrollräkning som utgått från de totala kostnadsmassorna för tillsynen istället för kostnaderna nedbrutna per inspektör. Detta alternativa sätt att räkna har visat sig ge i huvudsak samma resultat som det traditionella beräkningssättet. Förvaltningens kostnader som i huvudsak består av lönekostnader samt IT- och lokalkostnader ökar mer än KPI. Förvaltningen råder inte över ökningen av dessa kostnader eftersom de bestäms centralt i staden. Det kan i sammanhanget nämnas att Arbetskostnadsindex (AKI) som beskriver utvecklingen av den totala arbetskostnaden för arbetare och tjänstemän inom den privata sektorn har ökat med 2,2 % för de senaste tolv månaderna¹.

Kostnaderna för tillsynen fördelas på två typer av tid. Den ena är de timmar som utförs direkt mot tillsynsobjekt, det vill säga har en tydlig koppling till det enskilda objektet och som är möjlig för den enskilde verksamhetsutövaren att iaktta. Den andra typen av tillsyn går inte att debitera verksamhetsutövarna, exempelvis tillsyn på grund av obefogade klagomål. Denna tillsyn bekostas istället av skattemedel. Det finns också en typ av indirekt tillsynstid som mer allmänt avser hela tillsynsområden, t.ex. allmän planering av tillsynsarbetet för olika områden, branschrapporter, fortbildning m.m. En andel av kostnaden för denna indirekta tillsynstid ligger i själva timtaxan och finansieras därmed till viss del av tillsynsobjekten och resterande del finansieras med skattemedel.

Taxa enligt livsmedels- och foderlagstiftningen

Förvaltningen föreslår vissa förändringar av taxebestämmelserna för livsmedels- och foderlagstiftningen och en höjning från 1 250 kr/tim till 1 280 kr/tim av timtaxan vilket innebär en höjning med 2,4 procent. Taxan enligt livsmedels- och foderlagstiftningen beräknas enligt grunder för riskklassificering enligt föreskrifter utfärdade av Livsmedelsverket. I linje med den gällande modellen för riskklassificering placeras nya verksamheter i erfarenhetsklass B vilket motsvarar ett normalbehov av kontroll. Efter den första inspektionen beslutas om verksamheten kan flyttas till klass A och därmed få halva antalet timmar jämfört med normaltiden.

Närmare hälften av alla verksamheter i Stockholms stad är placerade i klass A. Det finns ingen säker statistik hur stor andel som normalt ligger i A i landets kommuner,

¹ Källa: Statistiska centralbyrån (www.scb.se)

men förvaltningen bedömer att det är avsevärt högre andel än vad som är normalfallet. Endast en halv procent av verksamheterna tillhör klass C med högre fasta avgifter till följd. Det är en betydligt lägre andel än vad som är normalt i landets kommuner. Förvaltningen har således genom en effektivt driven livsmedelskontroll kunnat hålla de faktiska kostnaderna för livsmedelsföretagen i Stockholm väsentligt lägre än genomsnittet i Sverige.

Kommun/Kontrollmyndighet	A	B	C
Miljösamverkan östra Skaraborg	4 %	9 2%	4 %
Motala	1 7%	8 3%	0 %
Västerås	9 %	9 0%	1 %
Norrhälsinge	2 %	9 7%	1 %
Falkenberg	5 0%	5 0%	0 %
Västmanland-Dalarna	1 %	9 9%	0 %
Östersund	1 7%	8 1%	2 %
Stockholm	4 7%	5 2%	1 %
Kristianstad	9 2%	8 %	0 %
Sundsvall	< 5%	9 5%	0 %
Linköping	6 %	9 2%	2 %
Göteborg	1 0%	8 9%	1 %
Uppsala	1 1%	8 8%	2 %
Helsingborg	1 6%	8 3%	1 %
Malmö	2 3%	7 7%	1 %

Jämförelse av erfarenhetsklassning.

Till skillnad från vad som gäller taxan inom miljöbalkens område ingår inte restid i den beräknade årliga kontrolltiden. Restiden vid kontrollbesöken debiteras således inte särskilt, utan finansieras genom den högre timtaxan. Restiden beräknas utgöra cirka 20 procent av den utförda kontrolltiden.

Ekonomiska konsekvenser

De ökade intäkterna som beräknas till cirka 1,6 mkr krävs för att bibehålla täckningen av förvaltningens kostnader för existerande debiterbar tillsynsverksamhet. Detta är en nettoökning efter samtliga vidtagna effektiviseringar. Kostnadsökningarna beror framförallt på ökade kostnader för löner och IT.

För livsmedelskontrollen och avdelning Hälsoskydd beror intäktshöjningen enbart på förändring av timtaxans storlek. Tillsynsintäkterna för avdelningen Plan- och miljö prognostiseras hamna på 15,0 mnkr med den nya taxan. Avdelningen kommer att ha något lägre intäkter för PCB, kvicksilver och avfallsbranschen

Av tabellen nedan framgår de ekonomiska konsekvenserna mer i detalj.

Tillsynsintäkter per avdelning MHN år 2015-2016 (mnkr)		
	<u>VP 2015</u>	<u>2016</u>
<u>Livsmedelskontrollen</u>		
Årlig kontroll	33,75	34,56
Extraordinär kontroll	1,50	1,54
Registrering	3,00	3,07
1:a årlig kontroll	2,50	2,56
S:a Livsmedelskontrollen	40,75	41,73
<u>Hälsoskydd</u>		
Timdebitering	11,70	12,03
Fasta avgifter	11,80	12,14
Ansökning/anmälningavgif		
ter	3,48	3,58
Miljösanktionsavgifter	0,38	0,40
S:a Hälsoskydd	27,36	28,15
<u>Plan och miljö</u>		
Timdebitering	1,78	1,83
Fasta avgifter	12,85	12,80
Ansökning/anmälningavgif		
ter	0,6	0,38
S:a Plan och miljö	15,23	15,01
S:a Tillsynsintäkter MHN	83,34	84,89

Tillsynen är idag till största del avgiftsfinansierad. Efter taxehöjningen bedöms självkostnadstäckningen för tillsyn enligt miljöbalken vara cirka 68 procent och för livsmedelskontrollen 84 procent, dvs. på samma nivå som prognos 2015. Att ca 32 procent av tillsynsverksamheten enligt miljöbalken kommer att vara skattefinansierad

förklaras av att all tillsyn inte kan debiteras.

Det är värt att notera är att självfinansieringsgraden för tillsyn enligt miljöbalken år 2006 uppgick till endast 40 procent i jämförelse med dagens 70 procent och självfinansieringsgraden för livsmedelskontrollen samma år uppgick till 47 procent i jämförelse med dagens 84 procent. Betydande effektiviseringar och en ökad debiteringsgrad inom förvaltningens tillsyns- och kontrollarbete har genomförts de senaste åren.

Det är inte bara kostnader som kan belasta avgiftskollektivet som har ökat utan det finns även ett ökat behov av skattefinansiering för att täcka kostnader för sådant arbete som inte får debiteras, såsom:

- klagomål som är obefogade och där verksamhetsutövaren har fullgjort sin egenkontroll.
- hantering av överklaganden
- remisser vid tillståndsprövningar av länsstyrelsen och mark- och miljödomstolen.

Kostnaderna för förvaltningens remissarbete borde i miljötillståndsärenden belasta verksamhetsutövaren och inte skattekollektivet. Förvaltningen och nämnden kan som remissinstans lägga ner ett betydande utredningsarbete för att utredningen i ett tillståndsärende skall bli fullständig. Det är dock en ordning som kräver lagändring. Det finns skäl att i olika sammanhang påtala detta önskemål.

Det ska särskilt observeras att effektiviseringar innebär att taxan per timme sänks eller att den nedlagda tiden för en viss typ av verksamhet minskas. Alla effektiviseringar inom tillsynen är således redan diskonterade i själva taxeberäkningen och det föreligger därför inte något utrymme att på grund av eventuella öknings av tillsynsintäkterna ålägga nämnden ytterligare effektiviseringskrav rörande den delen av verksamheten.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 10 juni 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Det faller inom kommunfullmäktiges rådighet att bestämma om avgifter för kommunens avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken. Fullmäktiges handlingsutrymme vid bestämmande av taxan regleras dock av regeringsformen,

kommunallagen och miljölagstiftningen. Detta innebär att avgifterna måste stå i rimlig proportion till de kostnader som en verksamhetsutövare förorsakar tillsynsmyndigheten. En viss schablonisering av avgifterna är av praktiska skäl nödvändig.

Stadsledningskontoret anser att den föreslagna ökningen är väl anpassad till det allmänna kostnadsläget och den aktuella lagstiftningen på området.

Nämnden redovisar att Statistiska Centralbyråns index över utvecklingen för den totala arbetskostnaden för arbetare och tjänstemän i Sverige (AKI) inom den privata sektorn har ökat med 2,2 procent de senaste tolv månaderna. Att kostnadsökningen för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet ökar mer beror dels på högre löneökningar, dels på att IT-kostnader får en allt större betydelse för kostnadsstrukturen bland annat genom utvecklingen av flera e-tjänster. Enligt nämnden har dock utvecklingen av e-tjänster medfört bättre service till medborgarna och en ökad efterfrågan på miljöförvaltningens tjänster.

Stadsledningskontoret konstaterar att utvecklandet av e-tjänster ligger väl i linje med stadens ambition att förenkla stockholmarnas vardag. Stadsledningskontoret vill dock påpeka att utvecklandet av e-tjänster även bör ha ett effektiviseringssyfte, och att det över tid är rimligt att förvänta sig lägre kostnader som följd av införandet av fler e-tjänster.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens självfinansieringsgrad för tillsynsverksamheten enligt miljöbalken och livsmedelslagen har gått från 40 respektive 47 procent år 2006 till 68 respektive 84 procent som prognostiseras för år 2015. Det innebär, i enlighet med lagens intentioner, att verksamhetens skattefinansieringsgrad har minskat kraftigt. Stadsledningskontoret ser dock en risk att självkostnadsprincipen, i den mån den leder till att kostnads-ökningar hanteras med taxehöjningar, inte alltid inbjuder till effektivisering av verksamheten. Stadsledningskontoret framhåller därför att det är viktigt att tillämpandet av självkostnadsprincipen inte får minska fokus på en fortsatt utveckling och effektivisering av verksamheten.

Stadsledningskontoret gör den sammanfattande bedömningen att justeringarna är motiverade och att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till taxa för nämndens verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen att gälla från den 1 januari 2016.